

Årsrapport 2024

Bæredygtige Indkøb

Indhold

Forord	3
Bæredygtigt Indkøb i Københavns Kommune	5
Mål og virkemidler i 2024: Fra indkøb til forbrugsstyring	7
Københavns Kommunes klimaaftryk fra indkøb	7
Klimaafgifter som en løftestang til mere genbrug	10
Klimapulje til finansiering af grøn forbrugs- og indkøbsadfærd	12
Gratis genbrugsinventar giver gode forbrugsvaner	13
Fokus på biodiversitet i kommunens bygge- og anlægsprojekter	13
Klædt på til at stille grønne krav	14
Københavns Kommunes skærpede krav til grønne køretøjer	14
En styrket intern indsats for bæredygtige indkøb	15
Bedre rammer for indkøb af miljømærker	16
Rådgivning i grønne spørgsmål	16
Uddannelse i bæredygtige indkøb	17
Opdatering af Det Grønne Opslagsværk	17
Kontrol af bæredygtighedskrav på tværs af landegrænser	19
Bilag 1 Oversigt over indgåede og kommende aftaler med krav om grønne leverandørkørertøjer	23
Bilag 2 Status på miljømærkede indkøb	26
Egne indkøbsområder 2025	28
Indkøbsområder på SKI-aftaler 2025	29

Forord

I Københavns Kommune står vi over for en række overvejelser, når vi skal træffe valg om vores indkøb, om det aftryk, kommunens indkøb har på klima-, miljø og sociale forhold. Konsekvenserne af de valg kan både ses og mærkes i vores eget ”husholdningsbudget” og i det store klima- og miljøregnskab. Når vi køber ind for 17 milliarder kr. årligt, så har vi også et stort ansvar for at handle så bæredygtigt som muligt.

I 2024 er konsekvenserne af klimaforandringerne tydelige. Også i København. 2024 blev det næstmest våde og det næstmest varme år, siden vi begyndte at lave officielle vejrmålinger i 1874. Det er mere nødvendigt end nogensinde før, at vi alle forbruger med ansvar og respekt for hinanden og planeten.

Københavns Kommune følger ord med handling, og ved at stille skarpt på vores måde at forbruge på kan vi bidrage positivt til en retfærdig grøn omstilling. I 2024 har vi haft fokus på, hvordan vi kan arbejde med forbrug frem for indkøb. Når vi som kommune fokuserer på forbrug frem for indkøb, betyder det, at vi sætter fokus på genbrug, reparation og recirkulation frem for nyindkøb.

I Københavns Kommune er vi i gang med at udarbejde en ny klimastrategi, som skal vise vejen frem mod 2035. Strategien vil indeholde målsætninger for CO₂-udledning indenfor kommunens grænser og for københavnere, men også for kommunens eget indkøb.

I 2024 har en række initiativer fået luft under vingerne. Vi har indført en intern klimaafgift på nyindkøb af kontormøbler og flyrejser, etableret en klimapulje og et genbrugslager, hvor kommunens institutioner og kontorer kan aflevere og hente møbler, og mere end 50 ansatte har gennemført vores interne uddannelse i bæredygtigt indkøb. Alt sammen med det for øje at skabe et fundament for en forbrugs- og indkøbsadfærd, som kan nedbringe klimaaftrykket fra kommunens indkøb.

Jeg er stolt af, at Københavns Kommune også går forrest for at sikre en retfærdig grøn omstilling: Det er ikke nok, at vores bananer er økologiske, de skal også være plukket og pakket under ordentlige løn- og arbejdsvilkår. Ved at kontrollere, om vores leverandører efterlever menneskerettigheder, arbejds-

tagerrettigheder og miljø- og klimakravene i vores indkøbsaftaler, understøtter vi vores ambition om at være en bæredygtig kommune, der bidrager til en social og miljømæssig ansvarlig indkøbspraksis. Mange af de varer, kommunen køber, bliver produceret i globale leverandørkæder i lande, hvor der er udfordringer med produktionsforholdene. Det er derfor vigtigt, at vi i vores leverandørkæder, sammen med vores leverandører, har fokus på at afdække tvangsarbejde, underbetaling og diskrimination i hele leverandørkæden, og sørger for at få rettet op på overtrædelserne og sikre, at det ikke gentager sig. Vi skal fortsætte med at vælge en fremtid, hvor bæredygtighed og ansvarlighed er i centrum for alle vores beslutninger. Sammen kan vi gøre København til en endnu grønnere og mere bæredygtig by.

God læselyst.

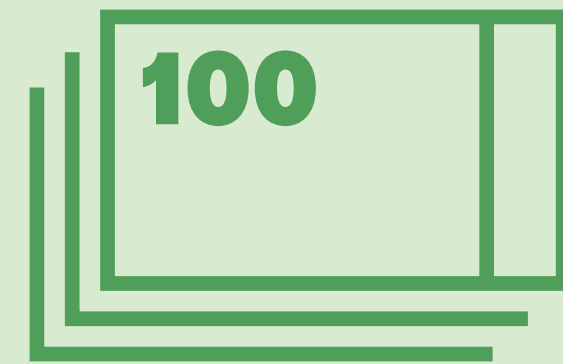
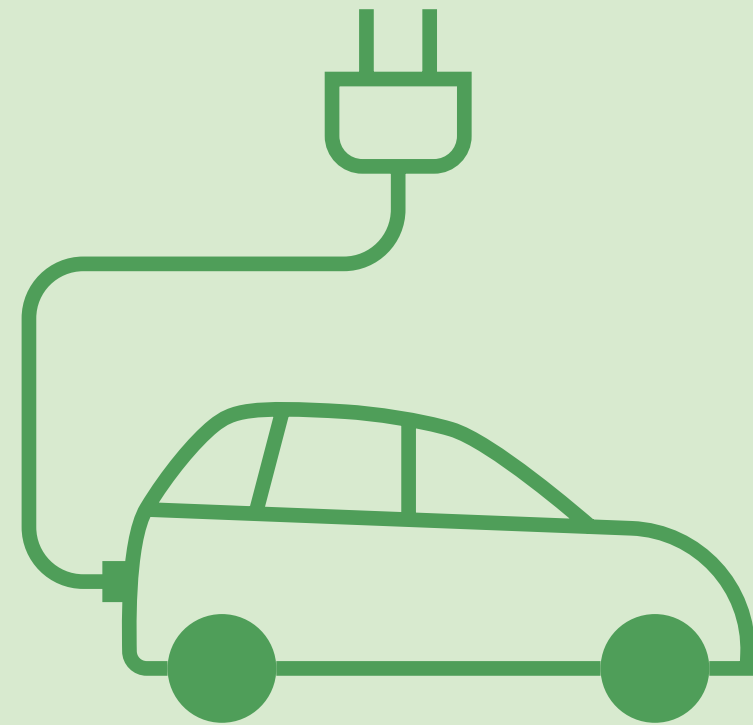

Lars Weiss
Overborgmester

Året der gik

10

nye aftaler med skærpede
krav til grønne køretøjer

580.000 kr.

opkrævet i CO₂-afgift

6000

møbler er blevet genbrugt
– svarende til en besparelse
på 290 tons CO₂

CSR-kontrol af 66 varer fra

syv lande

50

udbud er blevet udarbejdet
med rådgivning fra bæredyg-
tighedsspecialister

1.23 mio. kr.

udmøntet i støtte til klimavenligt
indkøb og forbrug

Bæredygtigt Indkøb i Københavns Kommune

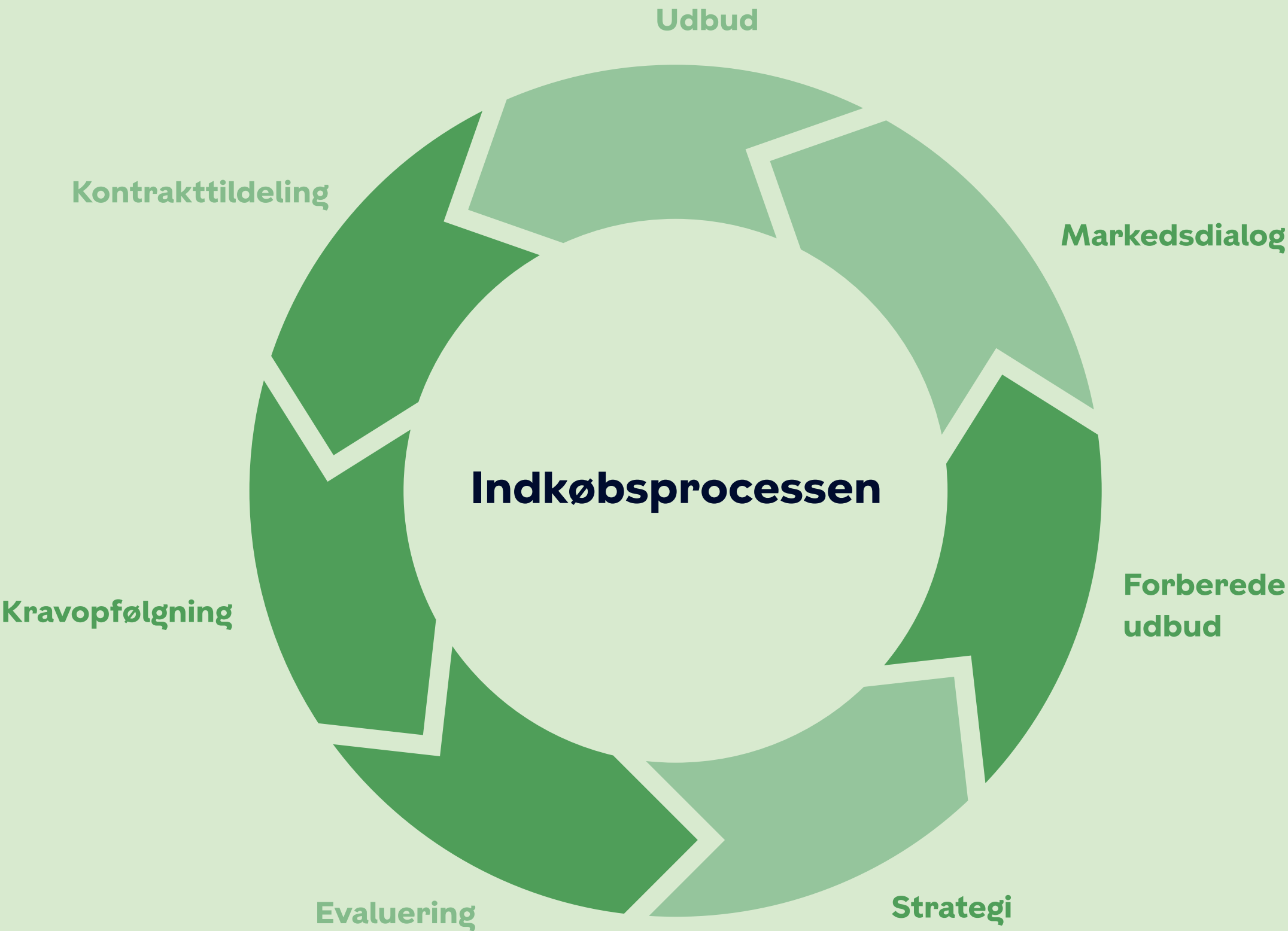
Københavns Kommune har en indkøbsvolumen på 17 mia. kr. om året, og er dermed en af landets største offentlige indkøbere. Med den volumen kommer en bevidsthed om og et ansvar for det aftryk, kommunens indkøb har på klima-, miljø og sociale forhold.

De seneste år er arbejdet med bæredygtighed i indkøb af kommunens varer og tjenesteydelser blevet intensiveret. Det betyder, at bæredygtighed gradvist er blevet en integreret del af processen for kommunens indkøb. Det er ambitionen, at bæredygtighed indgår i alle indkøbsprocessens faser fra udarbejdelsen af en strategi for udbudskategorien, over annoncering af et udbud til evalueringen af aftalen forud for udarbejdelsen af en ny udbudsstrategi.

Figur 1 viser den samlede indkøbsproces for Københavns Kommune, og hvilke led der har været særligt fokus på i 2024 i forhold til arbejdet med at integrere bæredygtighed i indkøbsprocessen.

Denne årsrapport er delt op i tre dele, som hver især beskriver, hvordan Københavns Kommune arbejder med bæredygtighed i forskellige led af indkøbsprocessen.

Figur 1 | 2024 har Københavns Kommune særligt arbejdet med bæredygtighed i de fremhævede faser af Indkøbsprocessen.

Første del af denne årsrapport handler om, hvordan Københavns Kommune vil reducere CO₂e-udledninger fra indkøb. Dette afsnit indledes med en præsentation af Københavns Kommunes klimaaftryk fra indkøb, dernæst følger et afsnit om, hvordan det første år med interne klimaafgifter er gået, og hvordan afgifterne bruges til at finansiere nye grønne initiativer andre steder i kommunen.

Københavns Kommune er foregangskommune, når det kommer til ambitiøse miljøkrav i udbud. Del to handler om, hvordan Københavns Kommune arbejder for at sikre ambitiøse omend realistiske grønne krav i kommunens udbud, herunder hvordan der for eksempel stilles krav til miljømærker og grønne køretøjer, når Københavns Kommune køber ind.

Nogle krav er nemmere at følge op på end andre. Det er fx nemmere at kontrollere om bananerne til børnehaven bliver leveret i en elbil eller en dieselbil, men sværere at se, om der har været ordentlige løn- og arbejdsvilkår for dem, der har plukket og pakket bananerne. Del tre handler om, hvordan Københavns Kommune følger op på krav som disse i hele leverandørkæden.

hvad er...

Hvad er CO₂e?
Der skrives et lille "e" bagved CO₂ for at indikere CO₂-ækvivalenter. Det betyder, at der tages forbehold for alle drivhusgasser, og ikke kun CO₂, i vores beregning af indkøbenes udledninger.

De næste 3 kapitler

Mål og virkemidler i 2024:
Fra indkøb til forbrugsstyring

Klædt på til at stille grønne krav

Kontrol af bæredygtighedskrav på tværs af landegrænser

Mål og virkemidler i 2024: Fra indkøb til forbrugsstyring

Københavns Kommune er meget ambitiøs når det kommer til at reducere klimaaftryk fra indkøb. Det politiske ambitionsniveau er at reducere med 50% inden 2035. Denne ambition forventes at blive en del af kommunens kommende klimastrategi. For at kunne opnå den ambitiøse målsætning kræver det, at kommunen ikke kun fokuserer på, hvad der købes ind fra ny, men hvordan der forbruges i hele kommunens virksomhed – fra børnehaver til borgmesterkontorer.

Københavns Kommune har som ambition at have et solidt datagrundlag at træffe beslutninger ud fra. I 2024 har Københavns Kommune derfor udviklet en klimaafttryksrapport, som kommunen kan styre efter,

når der skal udvikles reduktionstiltag på tværs af kommunens forvaltninger. I 2024 har der desuden været fokus på implementering af initiativer som en intern klimaafgift, en klimapulje og et nyt genbrugs-lager. Disse indsatser danner fundamentet for, at Københavns Kommune fremadrettet vil flytte fokus fra grønne indkøb til grønt forbrug.

Københavns Kommunes klimaafttryk fra indkøb

Københavns Kommune har udarbejdet en klimaafttryksrapport, der løbende opdaterer kommunens klimaafttryk fra indkøb. Denne rapport gør det muligt at følge udviklingen af klimaafttrykket fra kommunens indkøb tæt. Københavns Kommune anvender klima-

afttryksrapporten som analysegrundlag for at prioritere, hvilke indkøb det er mest hensigtsmæssigt at nedbringe klimaafttrykket fra. På baggrund af denne analyse kan kommunen igangsætte de tiltag, der har den størst mulige effekt i forhold til omkostningerne, og derigennem understøtte den kommende Klimastrategi 2035.

Klimaafttryksrapporten giver overblik over, hvordan klimaafttrykket fordeler sig på typer af indkøb, leverandører, forvaltninger og helt ned på den enkelte institution. Disse tal er centrale for at Københavns Kommune kan træffe beslutninger om, hvilke indsatser der har størst reduktionspotentiale og derfor skal prioriteres.

I tabel 1 kan man se kommunens samlede CO₂e-udledning fra indkøb fordelt på de ti mest udledende indkøbskategorier samt deres andel af kommunens samlede udledning. Tabellen viser også, at CO₂e-udledningen er faldet fra 471.763 tons i 2023 til 453.605 tons i 2024, hvilket svarer til ca. 18.000 tons. Faldet sker, på trods af at kommunens samlede indkøb er steget fra ca. 16,1 mia. kr. i 2023 til ca. 17,5 mia. kr. i 2024. Faldet kan bl.a. forklares med et fald i nogle af emissionsfaktorerne, fx på fødevarer. Som følge af det nye beregningsgrundlag, der er implementeret i 2024, bliver emissionsfaktorerne opdateret årligt.

Nyt beregningsgrundlag for klimaaftryk fra indkøb i 2024

I 2024 har Københavns Kommune omlagt grundlaget for, hvordan klimaaftrykket fra indkøb beregnes. Det nye beregningsgrundlag tager fortsat udgangspunkt i data om kommunens indkøb, men anvender nu emissionsdata, der baserer sig på opgørelser fra Danmarks Statistik og Energistyrelsen frem for de globale gennemsnitsdata, som tidligere blev benyttet. De nye emissionsdata tager derfor højde for, at en del af de varer og tjenesteydelser, der købes i Danmark, er helt eller delvist produceret i Danmark, og derfor ofte vil have lavere emissioner end lignende vare og tjenesteydelser, som transporteres til

Danmark. De nye emissionsdata afspejler i højere grad end de forhenværende, at den grønne omstilling i Danmark bidrager til, at CO₂e-udledningen fra produktion af varer og tjenesteydelser generelt er faldende, hvilket afspejles i udviklingen af CO₂e-udledningen fra kommunens indkøb.

De nye emissionsdata opdateres årligt. Dette sikrer at, klimaaftryksrapporten kontinuerligt tager højde for udviklingen af den grønne omstilling og påvirkningen af de produkter, der findes på markedet.

Endelig giver de nye emissionsdata mulighed for at fremskrive CO₂e-udledningen fra kommunens indkøb frem mod 2035. Fremskrivningen af CO₂e-udledningerne fra indkøb viser blandt andet, hvor meget den grønne omstilling forventes at bidrage med ift. reduktionen af klimaaftrykket for Københavns Kommunes indkøb, og hvor stor en andel kommunen selv skal reducere sine udledninger med.

 hvad er...

En emissionsfaktor er en omregningsfaktor og anvendes til at beregne, hvor meget CO₂e én enhed af et produkt udleder – f.eks. hvor meget CO₂e der udledes, når kommunen køber 10 stk. æbler eller kontorstole for 5000 kr.

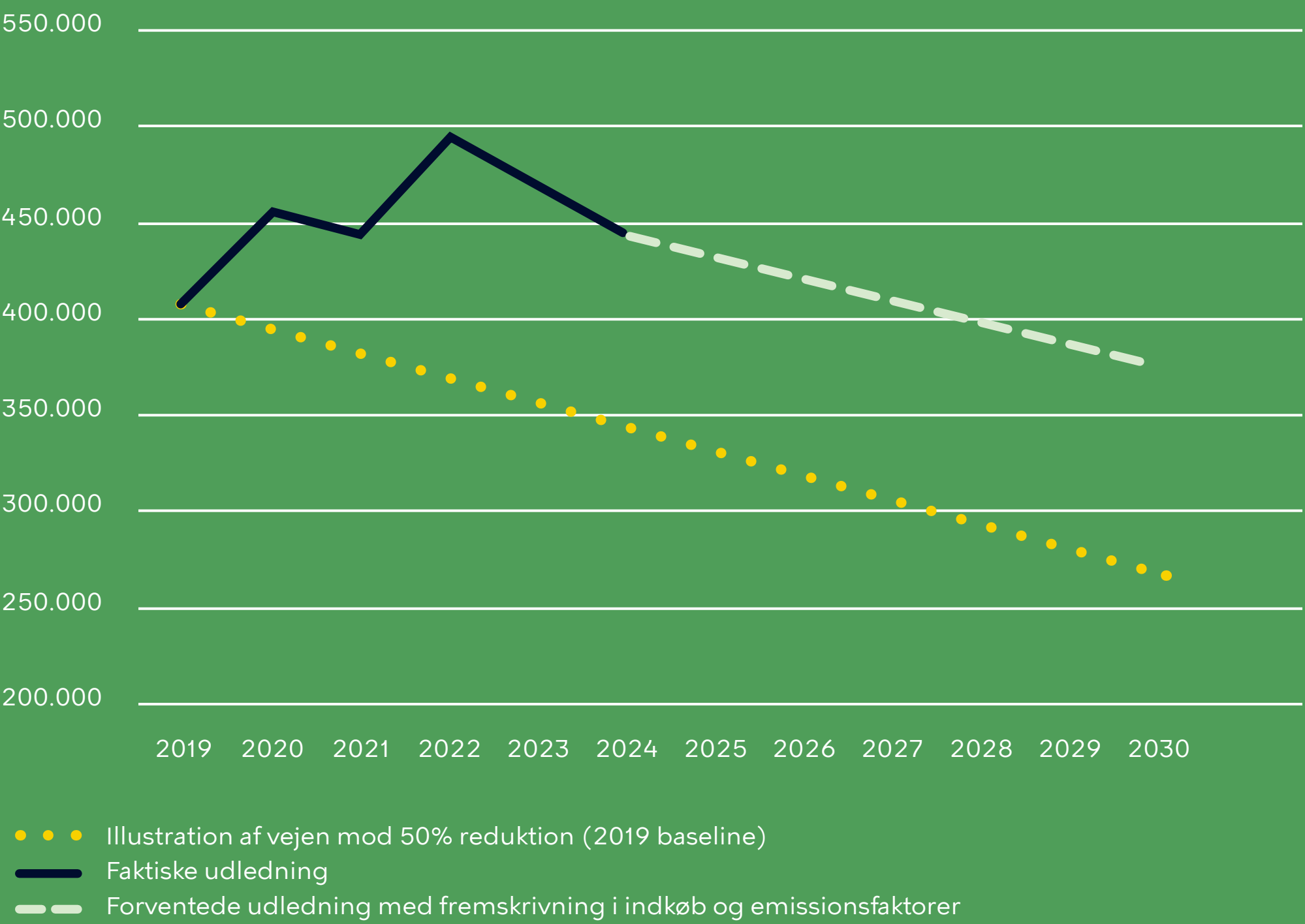
Tabel 1 Københavns Kommunes CO₂e-udledning fra indkøb i 2023 og 2024

Indkøbskategori	2023		2024	
	Tons ¹	Andel ²	Tons ¹	Andel ²
Renovation og affaldsbehandling	95.450	20%	109.761	24%
Håndværkerydelser og entrepriser	90.073	19%	68.162	15%
Fødevarer	33.385	7%	28.613	6%
Forsyning, brændsel og drivmidler	33.174	7%	36.339	8%
Personbefordring	33.174	6%	18.637	4%
Øvrige borgerrettede serviceydelser	28.490	5%	22.039	5%
Vej og park	25.235	5%	27.897	6%
Øvrige varekøb	23.141	5%	23.704	5%
Facility Management	22.883	3%	14.998	3%
It og tele	13.346	3%	11.033	2%
Øvrig (køretøjer, HR-ydelser, konferencer, hjælpemidler mm.)	94.062	20%	92.422	20%
Total	471.763	100%	453.605	100%

¹Tons CO₂e

²Andel af den samlede udledning

Figur 2 Udvikling i Københavns Kommunes faktiske og fremskrevne CO₂e-udledninger fra indkøb.

Figur 2 viser Københavns Kommunes CO₂e-udledninger fra indkøb fra 2019 til 2024 med den optrukne linje og den fremskrevne CO₂e-udledning frem til 2030 med den stiplede linje. Den prikkede linje fra 2019 til 2030 viser, hvor meget Københavns Kommune skal reducere udledningerne fra indkøb i 2030, hvis der skal ske en halvering i udledninger fra indkøb frem mod 2035. Selvom tendensen viser, at den faktiske udledning er faldende, skal Københavns Kommune i 2030 have nedbragt CO₂e-udledning med ca. **170.000 tons**, hvis ambitionen om en **50%-reduktion skal nås i 2035**.

Forventninger til 2025

2025 markerer et særligt år for Københavns Kommunes klimaambitioner, da det forventes, at kommunen vedtager en ny klimastrategi, der blandt andet skal sætte rammerne for, hvordan kommunens målsætning om en 50%-reduktion af klimaaftrykket fra indkøb nås. I 2025 vil der derfor komme et sær-

ligt fokus på at forbedre beregningen af effekten af de allerede eksisterende reduktionstiltag og af de nye tiltag, der forventes at blive vedtaget som en del af Klimastrategien.

Kommunen skal i 2030 have nedbragt CO₂e-udledning med ca. 170.000 tons, hvis ambitionen om en 50%-reduktion skal nås i 2035

Figur 3 Hvordan CO₂e bliver beregnet i Københavns Kommunes klimaregnskaber

Klimaafgifter som en løftestang til mere genbrug

Københavns Kommune har indført en intern klimaafgift på udvalgte varer, der har et stort klimamæssigt reduktionspotentiale, og hvor der er lettilgængelige alternativer. Klimaafgiften, der er et pilotprojekt, er i første omgang blevet pålagt kommunens indkøb af flyrejser, kontorstole og kontorborde. Ved at pålægge disse varegrupper en klimaafgift kan Københavns Kommune skabe et incitament hos kommunens indkøbere til ikke at købe nye møbler, men derimod at genbruge eksisterende kontormøbler i stedet.

I 2024 har Københavns Kommune opkrævet klimaafgifter for i alt 580.000 kr., hvoraf størstedelen – 337.600 kr. – kommer fra flyrejser.

Afgiften skal først og fremmest modvirke den trend, hvor det billige valg ofte også er det mindst bæredygtige valg. Provenuet fra klimaafgiften løftes krone for krone ind i Klimapuljens budget, som derigennem øger Klimapuljens potentiale til at yde økonomisk støtte til indkøb, dér hvor et grønt alternativ medfører en meromkostning.

I 2024 har Københavns Kommune opkrævet klimaafgifter for i alt 580.000 kr.

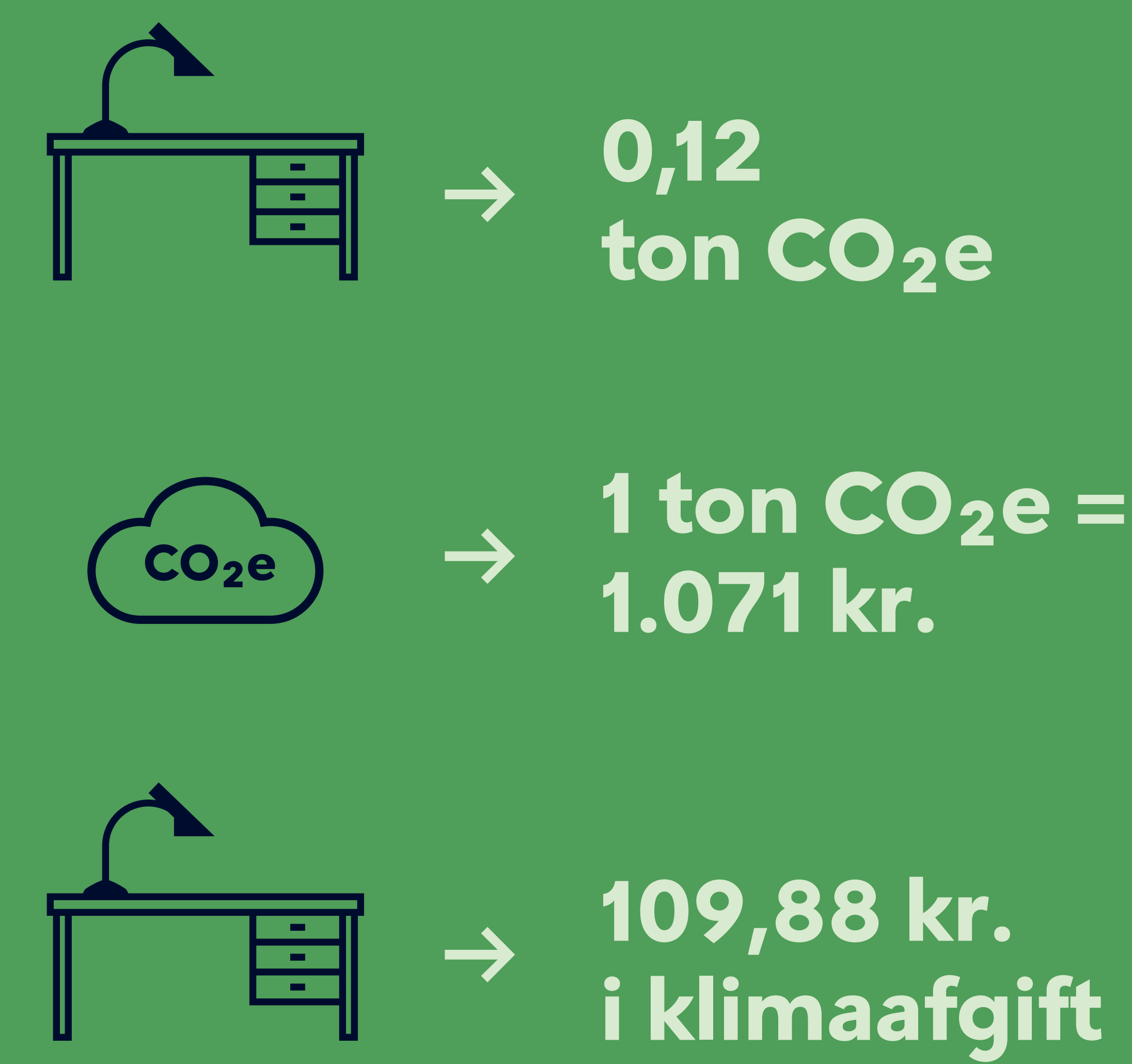
Forventninger til 2025

Klimaafgiften skal evalueres i 2025, og den samlede effekt skal undersøges. På baggrund af denne undersøgelse vil der blive taget stilling til, hvorvidt klimaafgiften fremadrettet skal tilrettes med henblik på at udarbejde en varig model for klimaafgift.

Klimaafgift

Klimaafgiften er i 2024 sat til 1.071 kr. pr. tons CO₂e. og stigende årligt til 1.500 kr. pr. tons CO₂e i 2030 på baggrund af anbefalinger fra Klimarådet. Det betyder fx, at anskaffelsen af et standard hævesænke-bord, der i gennemsnit udleder 120 kilo CO₂e, vil blive pålagt en klimaafgift på 109,88 kr. i 2024 og 180 kr. i 2030.

Figur 4 Hvordan klimaafgiften bliver udregnet for hævesænke-borde

Klimapulje til finansiering af grøn forbrugs- og indkøbsadfærd

I 2024 er de første projekter, der har fået støtte fra Københavns Kommunes klimapulje, gennemført. Disse projekter spænder vidt – fra omstilling af kommunens kantinedrift med oplæring i vegansk madlavning til finansiering af merudgifter til elbusser i udflytterbørnehaver. Klimapuljen støtter en bred vifte af projekter, herunder ambitiøse klimakrav i udbud og indkøb, reparation og genbrug af kommunens ejendele samt projekter, der udvikler og tester nye klimavenlige løsninger, som på sigt kan nedbringe klimaaftrykket. Blandt de støttede projekter i 2024 er også genbrug af arbejdstøj og indkøb af eldrevne arbejdsmaskiner.

I 2024 er Klimapuljens tildelingskriterier blevet revideret, så endnu flere typer af projekter og indkøb fremadrettet kan få støtte af puljen. Samtidig er processen fra idé til endelig godkendelse af projekter gjort nemmere for ansøgere til puljen.

Projekter, der søger om puljemidler, udvælges ud fra følgende kriterier:

Projektet skal altid være:

- **Realiserbart:** Forudsætninger og barrierer for realisering af projektet skal være afklaret i videst muligt omfang, så projektet kan igangsættes direkte efter tildeling af midler. Projekter med en tydelig beskrevet projektplan og tidshorisont prioriteres.

Projektet vurderes på et eller flere af følgende kriterier:

- **Omkostningseffektivitet:** Projektet skal sikre mest klimaeffekt for pengene. Dette vurderes på meromkostningen forbundet med at gennemføre projektet (kr.) og projektets samlede reduktionspotentiale (CO₂e).
- **Kvalitativ vurdering af klimaeffekt:** Projektet skal sandsynliggøre et reduktionspotentiale ud fra kvalitative data, i det tilfælde at det er vanskeligt at beregne en kvantitativ effekt. Dette kan være data fra videnskabelige artikler, eksterne analyser, erfaringer med lignende tiltag mv.
- **Innovation:** Projektet skal udvikle nye løsninger, der har potentiale for at understøtte en reduktion af klimaaftrykket fra kommunens indkøb. Dette kan være projekter, der afprøver nye produkter, udvikler nye arbejdsgange og processer, modner markedet i samarbejde med leverandører mv.

Forventninger til 2025

Det er forventningen, at revisionen af klimapuljens tildelingskriterier kan danne grundlag for, at endnu flere grønne forbrugs- og indkøbsprojekter kan sættes i værk i Københavns Kommune i 2025.

"Klimapuljen betyder, at endnu flere børn kan starte dagen med en tur i elbus på vej til deres udflytterbørnehave – det er fedt!"

— Gert Højbjerg Mortensen, kategoriansvarlig, Udbud og Kontrakter. Udflytterbusserne har modtaget støtte fra Klimapuljen til at omstille fra diesel til el.

Klimapuljen

Der er afsat 10 mio. kr. årligt frem til 2028 til puljen, som suppleres op med indtægterne fra klimaafgiften. Puljen støtter projekter fra alle dele af Københavns Kommunes virksomhed, som understøtter en reduktion af klimaaftrykket fra kommunens forbrug.

Gratis genbrugsinventar giver gode forbrugsvaner

I Københavns Kommune er der hvert år institutioner, der flytter, børnehaver, der bliver ommøbleret, og kontorpladser, der bliver nedlagt – ofte med inventar i overskud. I januar 2024 åbnede et stort fælles genbrugslager for netop den slags inventar. Det inventar, der er blevet indleveret, bliver registreret og lagt på en webshop. Hvis en medarbejder fra Københavns Kommune mangler møbler eller andet inventar på deres kontor eller institution, kan de finde og bestille det samt få det direkte leveret fra genbrugslagerets webshop. Ydelsen er helt gratis, så både møbler og transport er uden omkostninger for dem, der bruger ordningen.

De indledende erfaringer viser, at der er stor efterspørgsel på denne service. I 2024 er der via webshoppen blevet omsat ca. **6.000 styk inventar, der modsvarer en nyværdi på tæt ved 14.9 mio. kroner, og der er beregnet en CO₂e-besparelse på 290 ton** i forhold til indkøb af nye tilsvarende møbler.

Forventninger til 2025

I 2025 vil Københavns Kommune have fokus på at øge mængden af møbler, der bliver genbrugt og samtidig udbygge genbrugslageret og øge andelen af møbler, der får en længere levetid. Dette sker ved at reparere møbler og fx omlakere eller tilpasse bordpladelængder på eksisterende slidte møbler, så de kan bruges

igen og undgår at blive til affald. Derudover arbejdes der i genbrugslageret også på at designe nye kontormøbler ved at upcycle restprodukter.

Fokus på biodiversitet i kommunens bygge- og anlægsprojekter

Hvert år gennemføres der bygge- og anlægsprojekter i Københavns Kommune, hvor der er mulighed for at øge integrationen af biodiversitet. For at understøtte denne indsats har kommunen etableret en tværkommunal biodiversitetspulje, som forvaltningerne kan søge midler fra to gange årligt. Puljen har til formål at fremme biodiversitet i kommunale bygge- og anlægsprojekter og bidrager til at omsætte kommunens biodiversitetsstrategi til konkrete resultater i byens rum.

I 2024 modtog biodiversitetspuljen 16 ansøgninger, hvoraf samtlige projekter blev godkendt. I alt er der blevet givet tilsagn om støtte for næsten **5,5 millioner kroner til de 16 projekter**, der bl.a. omfatter etablering af nye blomsterbede, grønne tage og plantning af hjemmehørende arter af træer og buske. Projekterne vil være til gavn for både mennesker og dyreliv. Projekter, der søger om puljemidler, udvælges ud fra følgende kriterier:

- **Puljen giver tillæg til projekter**, der vedrører nyanlæg, modernisering eller renovering samt bygge- og anlægsprojekter med et kultur- eller uddannelsesformål om biodiversitet i allerede vedtagne og finansierede projekter, hvor der ikke er afsat midler til biodiversitet.
- **Projektet skal være realiserbart for andre** kommunale bygge-, anlægs- og renoveringsprojekter fremadrettet.

Projektet skal understøtte et eller flere af Københavns Kommunes biodiversitetsstrategis fire temaer.

Forventninger til 2025

I 2025 fortsættes administrationen af biodiversitetspuljen med udmøntning af midler til de biodiversitetsprojekter, som forvaltningerne byder ind med. Det forventes, at der også i 2025 vil være stor interesse fra forvaltningerne ift. at få tilført midler fra puljen til diverse biodiversitetsindsatser.

5,5 mio. kr. til 16 projekter der vil bidrage til at styrke biodiversiteten og skabe mere natur i byen

Klædt på til at stille grønne krav

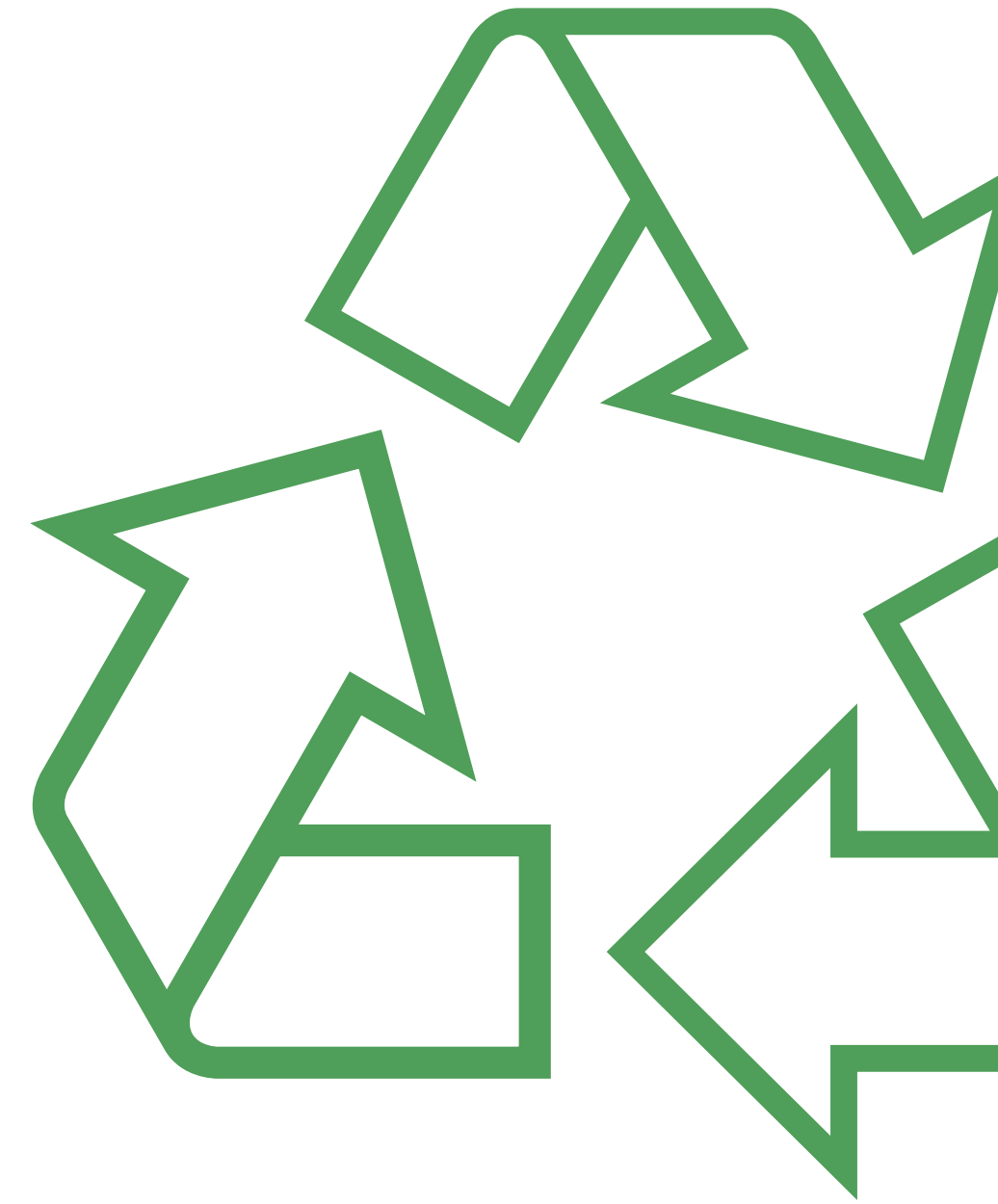
Et tæt samarbejde med leverandører fra alle sektorer er en forudsætning for, at Københavns Kommune kan lykkes med ambitionen om bæredygtigt indkøb og forbrug.

Det gælder både, når mulighederne i markedet af-søges, når der stilles kontraktsspecifikke grønne krav i udbud, og når der følges op på disse krav. For at sikre at hele indkøbsorganisationen bidrager til at indfri denne ambition, er der udviklet en række værktøjer, der kan bruges fra det øjeblik, udbudsprocessen sættes i gang, og frem til kontraktperioden slutter. Til dette formål har Københavns Kommune bl.a. udarbejdet et opslagsværk med forslag til krav til bæredygtige udbud, en etableret rådgivningsfunktion

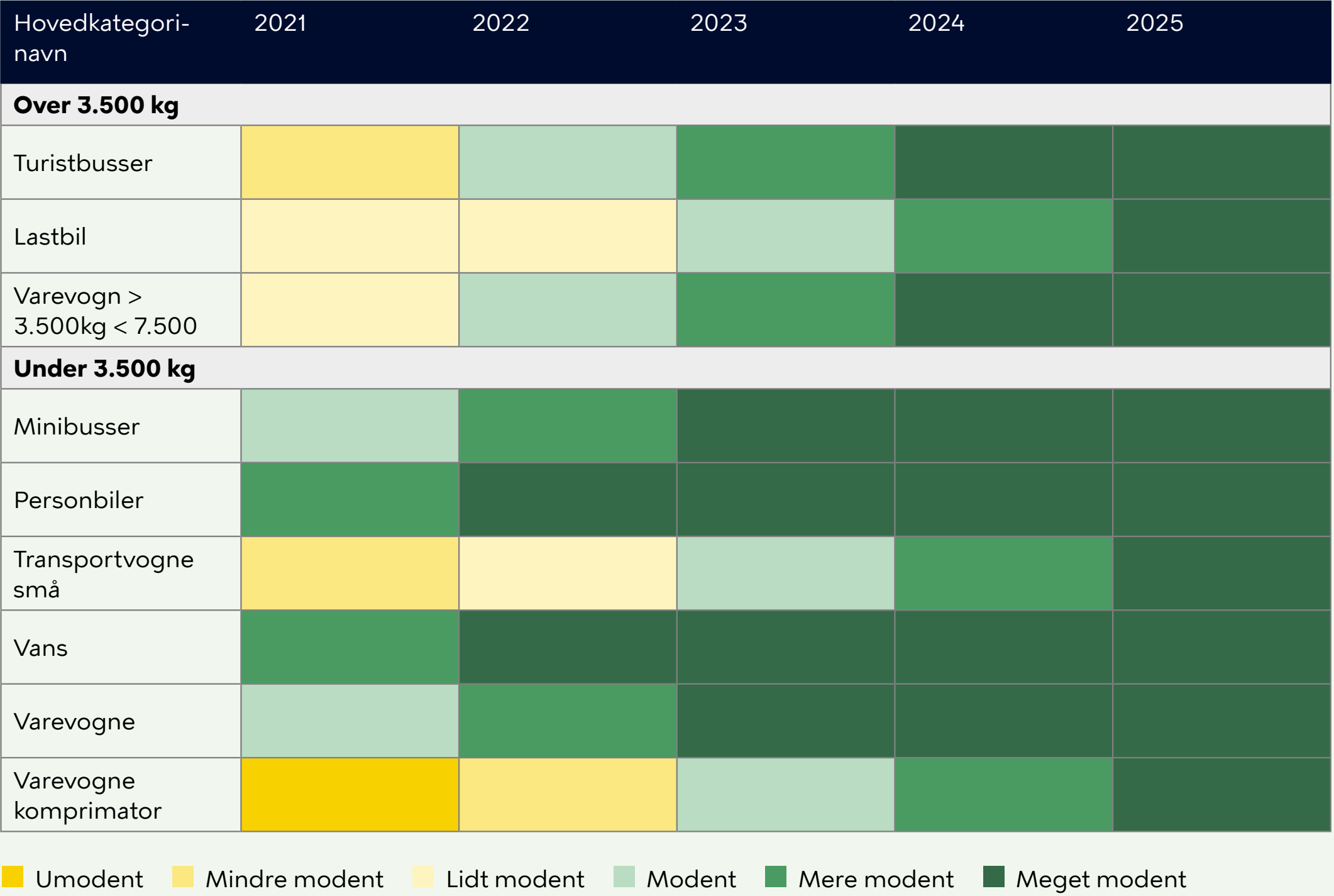
samt udviklet en uddannelse i bæredygtighed for indkøbsorganisationen. Med disse indsatser understøttes det, at hele indkøbsorganisationen har både viden og værktøjer til at stille ambitiøse og realistiske grønne krav, når kommunen køber ind.

Københavns Kommunes skærpede krav til grønne køretøjer

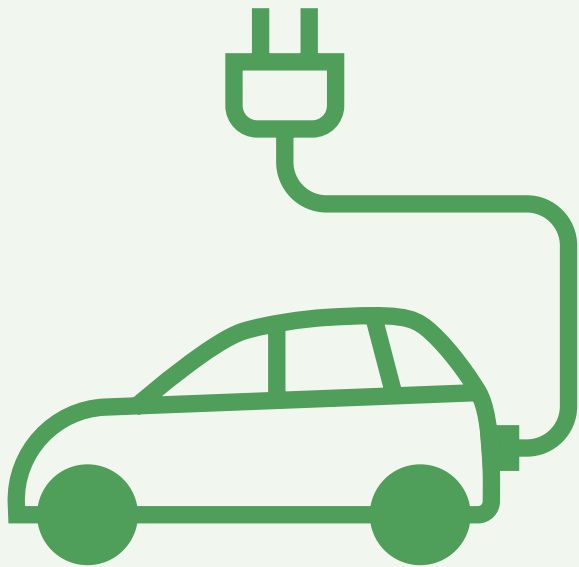
Et eksempel på, hvordan Københavns Kommune bruger sin indkøbsvolumen til at sætte ambitiøse klima- og miljøkrav, er brugen af skærpede krav til grønne køretøjer. Det er politisk vedtaget, at muligheden for at stille krav til grønne køretøjer skal undersøges i alle Københavns Kommunes udbud

Figur 5 Udvikling i markedets modenhed i forhold til skærpede krav til grønne køretøjer.

og implementeres, hvor det er muligt. I 2024 er der stillet krav om grønne køretøjer i 10 udbud, og det er forventningen, at der i 2025 stilles krav i 25 udbud. For at få et overblik over muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer, vurderes den teknologiske udvikling af grønne køretøjer og deres modenhed på baggrund af en rapport fra COWI (2019), som løbende tilpasses i samarbejde med indkøbere i Københavns Kommune. Udviklingen i markedets modenhed kan ses i Figur 5.

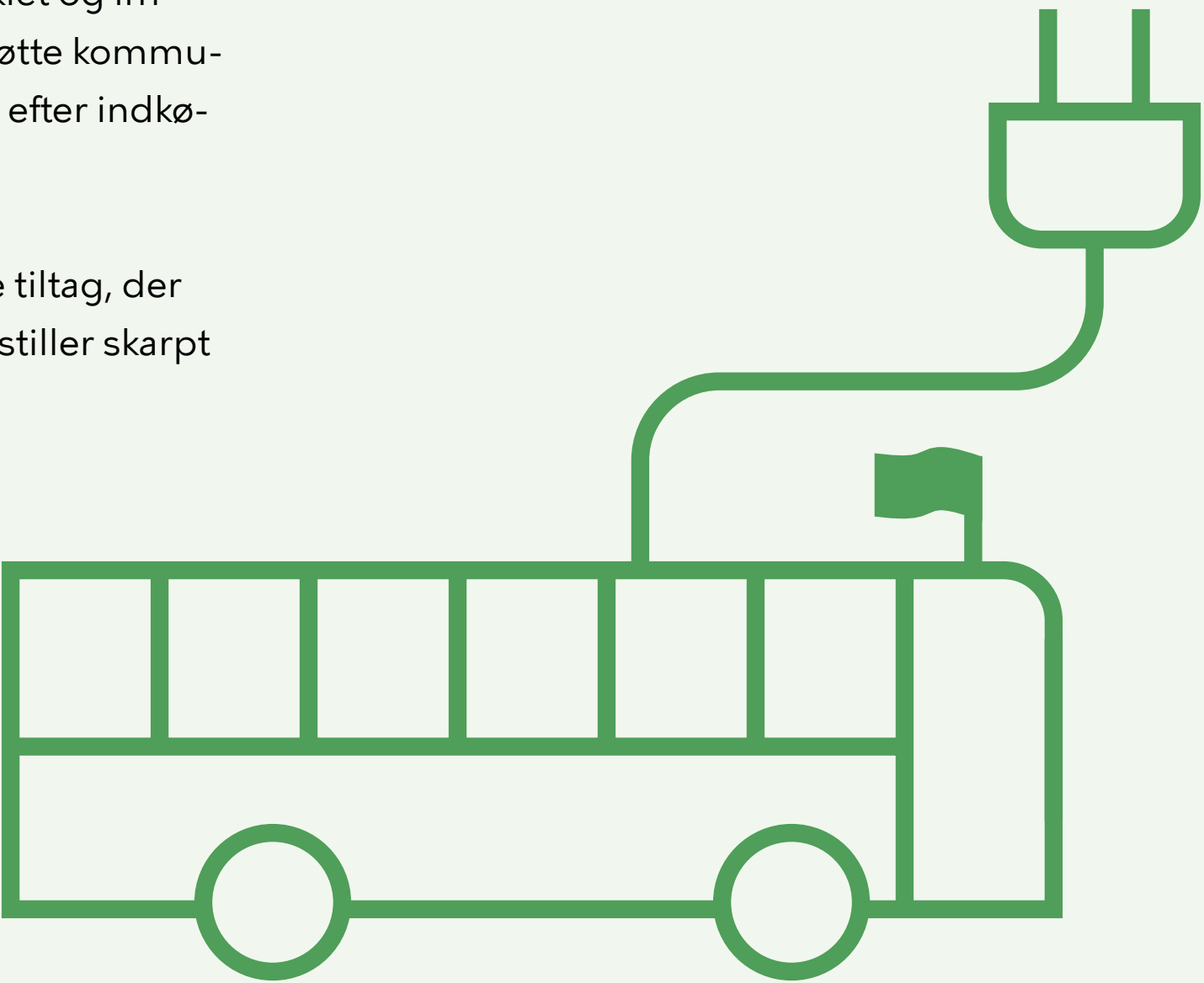

En styrket intern indsats for bæredygtige indkøb

For at fortsætte udviklingen med øget fokus på bæredygtighed i indkøb er det afgørende, at vidensdeling og opkvalificering i bæredygtige indkøb er en central del af arbejdet med indkøb i Københavns Kommune. Kommunens indkøbere skal derfor understøttes i så vidt omfang som muligt.

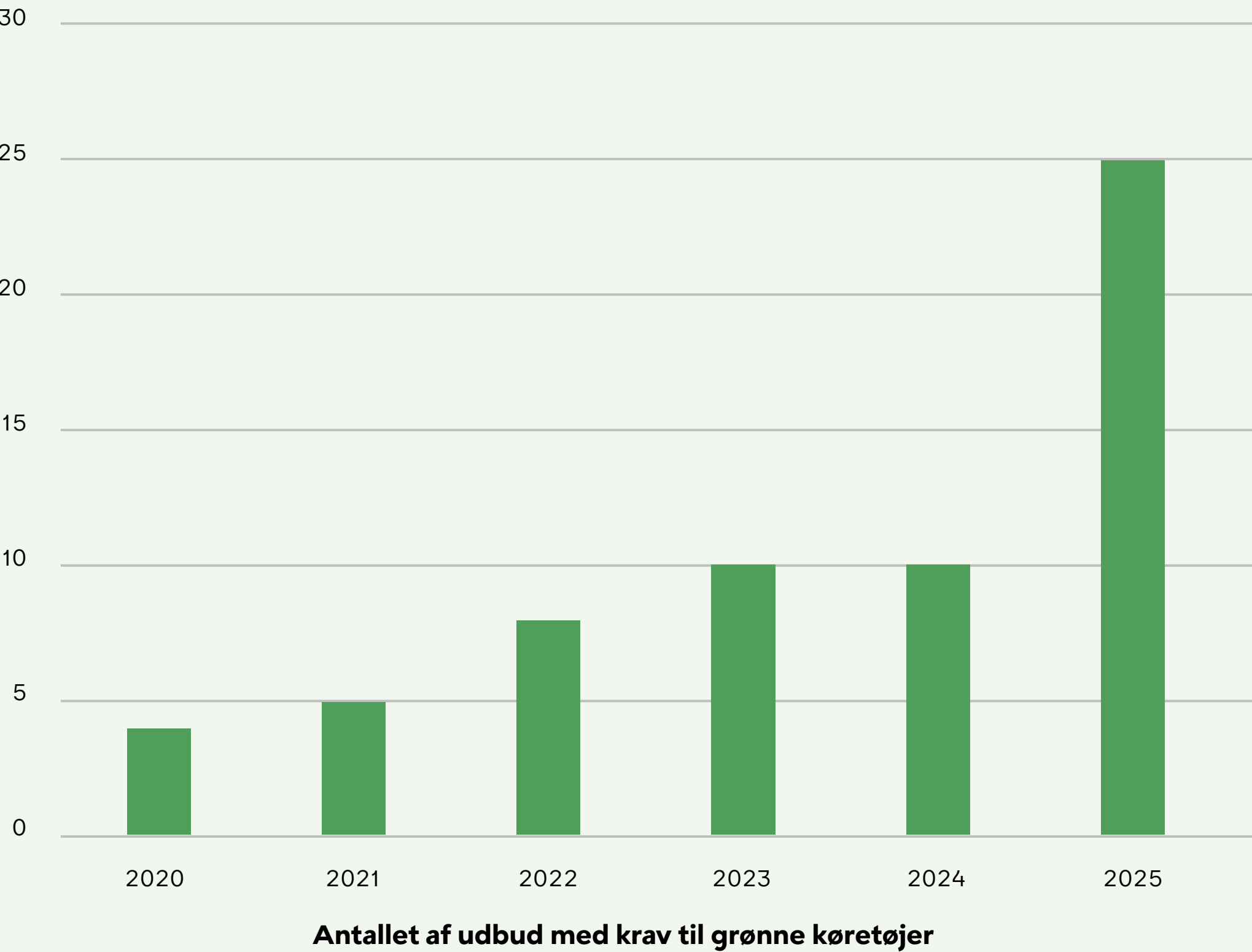
Københavns Kommune har derfor udviklet og implementeret initiativer, der skal understøtte kommunens indkøbere fra forskellige vinkler alt efter indkøberens behov.

I det følgende præsenteres fire konkrete tiltag, der med udgangspunkt i indkøberens rolle stiller skarpt på bæredygtighed i indkøb.

Figur 6 nedenfor viser udviklingen af skærpede krav til grønne køretøjer fra 2020-2025. Den fulde liste af de aftaler med skærpede krav til grønne køretøjer, der er indgået i 2024 og forventes at blive indgået i 2025, kan ses i bilag 1.

Figur 6 Udviklingen af skærpede krav til grønne køretøjer fra 2020-2025.

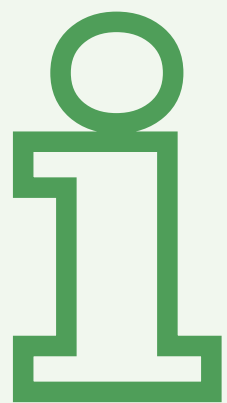
Bedre rammer for indkøb med miljømærker

Miljømærker er et effektivt og håndgribeligt værktøj, som indkøbere kan bruge til at sikre, at varer lever op til de miljø- og klimakrav, som kommunen stiller i udbud. Derfor er det en prioritet for Københavns Kommune at fremme miljømærkede indkøb, ved kontinuerligt at arbejde med brugervenligheden i kommunens indkøbssystem, med henblik på at gøre det bæredygtige valg til det lette valg. Kommunen har derfor i 2024 igangsat et udviklingsprojekt, der skal sikre, at miljømærkede varer fremgår øverst, når en indkøber søger på en vare i kommunens indkøbssystem, Kvantum.

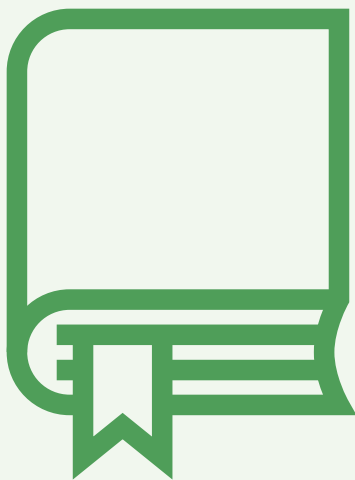
I 2024 har Københavns Kommune desuden haft som fokusområde at kunne arbejde mere data-baseret med miljømærkede indkøb. Som led heri, har kommunen indført som krav, at leverandører skal integrere data vedr. deres varer og miljømærker indkøbssystem? Det er forventningen, at det med udgangspunkt i det nye data bliver nemmere at kortlægge indsatsområder og sætte kvantitative mål for miljømærkede indkøb. Du kan læse mere om Københavns Kommunes miljømærkeindsats i bilag 2.

Rådgivning i grønne spørgsmål

En udbudskonsulent har en stor opgave i at danne et overblik over, hvor, hvornår og hvordan der kan stilles grønne krav i udbud. Dette bliver kun vanskeligere, når markedet rykker sig hurtigt i en bæredygtig retning, og de krav, der var ambitiøse i 2020, kan være standard i 2024. Derfor kan alle, der arbejder med forbrug eller indkøb i Københavns Kommune, få rådgivning og sparring fra bæredygtighedsspecialister. I 2024 har rådgivningsteamet hjulpet med at udvikle og implementere grønne krav i mere end 50 forskellige udbud. Bæredygtighedsspecialisterne kan kontaktes på mail, CSR@okf.kk.dk

Rådgivning

Opslagsværk

Uddannelse

Miljømærker

Opdatering af Det Grønne Opslagsværk

Københavns Kommune opdaterer løbende Det Grønne Opslagsværk, der skal understøtte udbudskonsulenterne i at stille de rette grønne krav i et udbud. Disse krav kan variere meget, alt efter hvad der indkøbes. Det Grønne Opslagsværk tager højde herfor, da det giver udbudskonsulenterne et overblik over både de obligatoriske krav som stilles i et givent udbud, såvel som de frivillige krav, som er mulige at vælge, hvis udbuddet skal opnå en endnu grønnere profil. I 2024 har opslagsværket gennemgået en omfattende revision og opdatering med henblik på at sikre, at opslagsværket fortsat understøtter Københavns Kommunes ambition indenfor grønne krav. Det Grønne Opslagsværk er offentligt tilgængeligt og kan findes [her](#).

Uddannelse i bæredygtige indkøb

Københavns Kommune har udviklet en uddannelse i bæredygtigt indkøb, som er skræddersyet til de udfordringer, kommunens indkøbere, udbudskonsulenter og kontraktholdere står med. Uddannelsen består af fem moduler, og har en helhedsorienteret tilgang til bæredygtighed, og den har derfor både fokus på social og miljømæssig bæredygtighed.

Deltagere på uddannelsen får en indsigt i bæredygtighedsaspekter på tværs af kommunens forbrugs- og indkøbspolitik, relevante værktøjer og indkøberens praksis. Uddannelsens formål er at deltagere efterfølgende indarbejder bæredygtighed i deres daglige forbrug og indkøb. I 2024 gennemførte deltagere nr. 100 Københavns Kommunes uddannelse i bæredygtige indkøb.

"Jeg er særligt blevet opmærksom på, hvor godt det er, at der bliver lavet aftaler med omtanke for arbejdsforhold, klima og miljø. Hvad og hvem er det, som producerer det vi aftager?"

— Anja, leder for ni køkkener, Børne og Ungdomsforvaltningen.
Deltager i foråret 2024

"At snakke med leverandørerne om, hvad der er det sidste nye inden for bæredygtighed – Det kan sætte skub i at fokusere på mulighederne for markedsdialog og partnerskaber!"

— Lasse, udviklingskonsulent i Teknik- og Miljøforvaltningen.
Deltager i foråret 2024

Kontrol af bæredygtighedskrav på tværs af landegrænser

Københavns Kommune går forrest i arbejdet for at sikre, at den grønne omstilling sker på retfærdige sociale vilkår. Kommunens leverandørkæder spænder ofte langt udover både Københavns Kommune og Danmarks grænser. I 2024 har Københavns Kommune kontrolleret leverandørkæderne for en række produkter fra risikobrancher og været i dialog med leverandører om at rette op på overtrædelser af CSR-bilagets krav.

Gennemførte CSR-kontroller i 2024

Københavns Kommunes CSR-bilag skal sikre, at kommunens leverandører igennem hele leverandørkæden

lever op til kommunens høje ambitionsniveau, når det gælder menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og klima samt anti-korruption i forbindelse med produktionen af de varer, som kommunen køber. CSR-bilaget er ikke forbeholdt arbejde udført i Danmark, men gælder også der, hvor kommunens sociale klausuler og klima- og miljøkrav ikke finder anvendelse, nemlig udenfor Danmarks grænser. Kommunen gennemførte kontroller af fem leverandører og 66 produkter inden for fødevarer, arbejdsbeklædning, tekstil og IT-udstyr.

På kortet på næste side kan man se, hvor der er lavet kontroller i forskellige leverandørkæder i 2024.

Figur 8 Kontroller der er blevet lavet i forskellige leverandørers leverandørkæder

Tendens i 2024: Bæredygtigheds due diligence i fokus

I 2024 har Københavns Kommunes aktive kontrol med CSR-krav i kontrakter gjort en konkret forskel. Flere leverandører og underleverandører har som resultat af Københavns Kommunes kontroller og opfølgende dialog om efterlevelse af CSR-bilaget udskiftet produkter og leverandører, udviklet due diligence-processer og formuleret adfærdskodekser. Dette er præcis det, Københavns Kommune ønsker at opnå med indsatsen: at fremme en bæredygtig udvikling, der spredes til vores leverandører og ud i deres leverandørkæder.

Fra CSR til ESG: Revision af Københavns Kommunes globale bæredygtighedskrav

På baggrund af en række væsentlige ændringer i lovgrundlaget og Københavns Kommunes praktiske erfaringer ved brugen af CSR-bilaget, blev der i 2024 iværksat en revision af CSR-bilaget. Revisionen indebærer, at dokumentationskrav til kommunens leverandører forsimples, og en opdatering og præcisering af bilagets materielle krav og krav til

leverandørens due diligence forpligtelse, så disse i videst muligt omfang stemmer overens med de krav, som leverandører i højere grad vil møde, i takt med at lovgivningen under EU's grønne pagt vedtages og udrulles. EU's grønne pagt (EU Green Deal) består af en række direktiver og forordninger, der skal sikre EU's grønne omstilling og klimaneutralitet i 2050. Fordi en stor del af denne lovgivning i starten alene omfatter meget store virksomheder, er der i revisionen fokus på at formulere CSR-bilagets krav til især due diligence samt klima og miljø, så kommunen kan fortsætte med også at formulere udbud, som også mindre leverandører kan byde på.

Forventninger til 2025

I 2025 vil Københavns Kommune have fokus på tværgående kontrolindsatser, hvor der gennemføres kontroller på tværs af kravene i CSR-bilaget, arbejdsklausulen og de kontraktsspecifikke miljø- og klimakrav. Derfor vil kommunens leverandører blive mødt med en helhedsorienteret tilgang til bæredygtighedskrav.

Det er også forventningen at Københavns Kommune vedtager det reviderede ESG-bilag i første halvdel af 2025. Herefter vil der foregå en implementeringsproces, før de første kontroller med hjemmel i det nye bilag kan gennemføres.

Københavns Kommunes CSR-bilag

CSR-bilaget stiller krav til, at leverandøren sikrer overholdelse af arbejdstager- og menneskerettigheder, ikke gør unødigt skade på klima- og miljø og forhindrer korruption i forbindelse med produktionen af de varer og tjenesteydelser, de leverer til Københavns Kommune. Bilaget indeholder et kædeansvar for hele leverandørens værdikæde.

Risikobaseret kontrol

Gennem risikobaserede kontroller følger Københavns Kommune systematisk op på, om leverandører overholder CSR-bilagets krav. Risikovurderingen baseres på flere faktorer, herunder indkøbsvolumen af de pågældende varer, branchekendskab og forholdene i produktionslandet, fx. arbejdstagerrettigheder, og konkret viden om den enkelte fabrik. Derudover vurderes miljørisici og leverandørens arbejde med menneskerettigheder, bæredygtighed og governancestrukturer. Den risikobaserede kontrolindsats sikrer at Københavns Kommunes ressourcer bruges der, hvor risikoen for overtrædelser er størst.

Kontrolmetoder

Kontroller på produktionssteder i udlandet, foregår oftest i samarbejde med personer med lokal- og branchekendskab, såsom konsulenter, lokale fagforeninger og civilsamsfundsorganisationer i det pågældende land. I samarbejde med disse gennemføres der fx interviews med ansatte på produktionsstedet, inspektioner af produktionsstedet, eller indsamling af råmaterialer.

Sustainable procurement in the city of copenhagen – annual report 2024

English Summary

The City of Copenhagen has an ambitious goal of reducing the climate footprint from procurement. In order to achieve this, the city must not only focus on what is purchased from new, but also on how goods are used and consumed throughout the city. In 2024, the City of Copenhagen has shifted its focus to also include reuse, recycling and repairs as important steps towards reducing the climate footprint. The City of Copenhagen is continuously working to improve climate accounting that is being used to ensure the development of data based reduction measures across the city's administrations. In 2024, the city established an internal climate tax, a funding pool and a new warehouse for recyclable furniture.

The City of Copenhagen has developed several tools to ensure supplier sustainability that can be used from the tender process to the end of the contract. The toolbox includes an encyclopedia with relevant requirements for sustainable procurement, a hotline with sustainability

specialists and training in sustainable procurement for everyone who works with procurement in the city. These efforts ensure that the entire procurement organization has both the knowledge and tools to set ambitious, yet realistic, green requirements when procuring.

City of Copenhagen has many and diverse suppliers, extending beyond national borders. In 2024 the City of Copenhagen has completed risk-based monitoring activities to ensure that suppliers comply with the city's CSR-appendix. In 2024 the main monitoring activities have been regarding the garment sector in Xinjiang, China, the banana sector in Ecuador and the Information and Communications Technology (ICT)-sector globally. The active monitoring has led suppliers to adopt their own human rights due diligence policies and changing their sourcing policies. In 2025, the City of Copenhagen is expected to adopt a revised appendix aligning the city's human rights requirements with the requirements in the EU's Green Deal.

Bilag 1

Oversigt over indgåede og kommende aftaler med krav om grønne leverandørkøretøjer

Borgerrepræsentationen (BR) besluttede i 2019, at Københavns Kommune skal stille skærpede miljøkrav til leverandørkøretøjer. Grønne køretøjer er defineret som el-, biogas- eller brintkøretøjer eller andre ikke-motoriserede transportmidler, fx cykler.

ØU forelægges årligt en liste over indgåede og kommende aftaler med krav om grøn leverandørtransport og en vurdering af markedets modenhed ift. grønne køretøjer, herunder en vurdering af hvorvidt kravet kan udvides til at omfatte yderligere kategorier af leverandørkøretøjer.

Tabel 2 Indgåede kontrakter med krav til grønne køretøjer i 2024 (10)

Kontrakt	Forvaltning	Kontraktstørrelse	Miljøkrav/tildelingskriterie
Trykkeriydelser ifm. valg	ØKF	1.000.000 kr. pr. år over 4 år	Alle køretøjer under 3.500 kg. uden lift som leverer ydelser i henhold til aftalen, skal være grønne køretøjer.
Kontrakt om levering af graffiti-bekæmpelse i København Syd	TMF	2.380.000 kr. pr. år over 4 år	Det er et krav, at min. 30% af alle opgaver ved graffiti-bekæmpelse skal ske ved brug af et grønt køretøj.
Udflytterbørnehaver	BUF	80 mio. kr. pr. år over 5 år	17 ud af 73 ruter omlægges til el-drift i 2025.
Rens og afsyring af varmtvandsbeholdere og vekslere	ØKF	10.000.000 kr. over 4 år	Leverandøren er forpligtet til at anvende grønne køretøjer på de kørsler, som udføres på leverancerne under aftalen.
Udbud af opsætning af ladestandere på offentlig vej, TMF	TMF	354.050.000 kr. over 10 år	Krav om 40% grønne køretøjer i 2024. Stiger til 100% i 2026 og resten af perioden.
Udbud 2 af opsætning af ladestandere på offentlig vej, TMF	TMF	314.265.000 kr. over 10 år	Mindstekrav til at 100% af kørsler sker med grønne køretøjer.
Udbud af ladestandere, KEJD	ØKF	58.400.000 kr. over 10 år	Krav om 40% grønne køretøjer i 2024. Stiger til 100% i 2026 og resten af perioden.
Udbud vedr. videreudvikling af Københavns Kommunes enheder på mad- og måltidsområdet	ØKF	7.800.000 kr. pr. år over 4 år	Levering af grøn transport i forbindelse med udførelse af rammeaftalen er stillet som evalueringsparameter.

Tabel 2 Indgåede kontrakter med krav til grønne køretøjer i 2024 (10)

Kontrakt	Forvaltning	Kontraktstørrelse	Miljøkrav/tildelingskriterie
Fagentreprise	ØKF	Estimeret til 110 mio. kr. pr. år over 4 år	I forbindelse med udbuddet har anvendelse af grønne køretøjer været konkurrenceudsat, hvor tilbudsgiverne har skullet angive, hvor stor en procentdel af grønne køretøjer de anvender i hver af rammeaftalens år. Dette forpligtes de selvfølgelig til at efterleve i rammeaftalens løbetid.
Levering af bleer	SUF	Ca. 13 millioner kr. pr. år over 4 år	Borger bestiller selv hos leverandør, der sender til borgere. Der blev ikke stillet skærpede krav til grønne køretøjer. Men leverandør leverer med 100% grønne køretøjer fra aftale start.

Tabel 3 Forventede udbud med krav til grønne køretøjer i 2025 (25)

Kontrakt	Forvaltning	Kontraktstørrelse	Miljøkrav/tildelingskriterie
Totalleverandørudbud	BUF	Kontraktstørrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen. Grønne køretøjer forventes at bruges som evalueringsparameter.
Kaffe og te	BUF	Kontraktstørrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen. Grønne køretøjer forventes at bruges som evalueringsparameter.
Bæredygtig frisk fisk	BUF	Kontraktstørrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen.
Repræsentationsydelser øl, vin og chokolade	BUF	Kontraktstørrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen.
Kontorfrugt	BUF	Kontraktstørrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen.
Vedligehold af køretøjer over 3.500 kg	TMF	Ukendt værdi over 2+1+1 år	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen.
Leje af lifte	TMF	Ukendt værdi over 2+1+1 år	I forbindelse med udbuddet forventes grønne køretøjer at indgå som konkurrenceparameter.
Vedligehold af køretøjer under 3.500 kg	TMF	Ukendt værdi over 2+1+1 år	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen.
Reparation og vedligehold af grønt materiel	TMF	Ukendt værdi over 2+1+1 år	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen.
Reparation og vedligehold af asfalt materiel	TMF	Ukendt værdi over 2+1+1 år	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen.
Leje af materiel med/uden fører	TMF	Ukendt værdi over 2+1+1 år	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen.
Cateringaftalen	ØKF	5-6 mio. kr. årligt over 4 år	Vi forventer, at der vil blive stillet krav til levering i grønne køretøjer.

Tabel 3 Forventede udbud med krav til grønne køretøjer i 2025 (25)

Kontrakt	Forvaltning	Kontraktstørrelse	Miljøkrav/tildelingskriterie
Rengøring af udenbys ejendomme	ØKF	Kontraktværdien er ikke fastsat endnu	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen.
AIA/ADK	ØKF	Kontraktværdien er ikke fastsat endnu	Formodentlig levering i grønne køretøjer, enten som minimumskrav i form af trappe model eller som evalueringsparameter.
Brandinspektion	ØKF	Kontraktværdien er ikke fastsat endnu	Mulighed for grønne køretøjer afdækkes i kommende markedsdialogen.
Social Rengøring	ØKF	13.700.000 kr. over 4 år	Mulighed for grønne køretøjer afdækkes i kommende markedsdialog.
Volumenstudier	Rådhuset	20 mio. kr. over max 4 år - rammeaftale	Det vil fremgå som kontraktvilkår, at rådgivere primært skal anvende grønne køretøjer i forbindelse med besøg på lokationer og ved møder.
Personlig og praktisk hjælp til borgere	SUF	120 Mio kr.	Krav til grønne køretøjer (mindre hjemmeplejebiler) og cykler.
Smedeydelser	ØKF	Kontraktstørrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen.
Køretøjer og Materiel	TMF	1-2 mio. kr. årligt (forventes øget når aftales implementeres og udbredes)	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen.
Taxier	ØKF	Estimeret til 2-5 mio. kr. årligt	Krav til 55% grønne køretøjer i år 1. Stiger til 100% i år 3 og resten af aftalen.
Rammeaftale om vedligehold, service, ny installationer og konverteringer af brandsikringsanlæg	ØKF	150.000.000 kr. over 4 år	Krav om 40% grønne køretøjer i år 1. Stiger til 80% i år.
Vinduespolering	ØKF	15.000.000 kr. over 4 år	Levering i grønne køretøjer stilles som evalueringsparameter.

Tabel 3 Forventede udbud med krav til grønne køretøjer i 2025 (25)

Kontrakt	Forvaltning	Kontraktstørrelse	Miljøkrav/tildelingskriterie
Låseserviceaftalen	TMF	Forventet kontraktværdi er 15 mio. kr. over 4 år	Levering i grønne køretøjer stilles som evalueringsparameter.
Hårde hvidevarer og køkkenartikler	ØKF	Estimeret til 40.000.000 kr. pr. år over 4-år	Levering i grønne køretøjer er stillet som evalueringsparameter.

Bilag 2 Status på miljømærkede indkøb

Borgerrepræsentationen besluttede i 2017, at Københavns Kommunes indkøb skal være type 1-miljømærkede, hvor udbuddet af miljømærkede produkter og services lever op til kommunens indkøbsbehov. I 2023 godkendte Borgerrepræsentationen en opdatering af miljømærkeindsatsen, så den fremadrettet skal målrettes de områder, hvor der er størst potentiale for at fremme miljømærkede indkøb gennem 2-4 årlige indsatser.

Økonomiudvalget (ØU) orienteres årligt om arbejdet med miljømærkede indkøb i Københavns Kommune. Samtidig forelægges ØU årligt en opdateret version af miljømærkekategorieringen.

Indsatser i 2024

I 2024 har fokus særligt været på at opkvalificere medarbejdere, der arbejder med udbud og indkøb i indsatsen for øget brug af miljømærker, at styrke miljømærkers synlighed i kommunens indkøbssystem og at forbedre datagrundlaget for miljømærkede indkøb.

Opkvalificering af indkøbsorganisationen

Københavns Kommune arbejder for at stille ambitiøse krav til miljømærker i alle relevante udbud. Derfor har vi i år gennemført en række tiltag for at udbrede kendskabet til miljømærkeindsatsen i kommunens indkøbsorganisation. Kommunens udbudsjurister er på forskellige netværk og på uddannelsen i Bæredygtige Indkøb blevet undervist i, hvornår og hvordan man skal stille krav til miljømærker i udbud. Derudover er miljømærkeindsatsens politisk vedtagne retningslinjer oversat til en praktisk trin-for-trin guide for udbudsjurister i Kommunens grønne opslagsværk over klima- og miljøkrav.

Styrket synlighed af miljømærker ved indkøb

Der arbejdes for at skabe bedre synlighed af miljømærkede produkter i en indkøbssituation i kommunen. Derfor har vi etableret en mere robust løsning for visning af miljømærker i kommunens indkøbssystem, Kvantum. Derudover har vi igangsat et udviklingsprojekt, der på sigt skal få miljømærkede varer til at fremgå øverst, når en indkøber søger på en vare i Kvantum.

Bedre datagrundlag

I år har Københavns Kommune taget et vigtigt skridt mod et bedre datagrundlag for kommunens miljømærkede indkøb gennem at stille krav til at kommunens leverandører om at levere miljømærkedata, som ses i varekataloget. Dette har potentiale for væsentligt at forbedre datagrundlaget for miljømærkede indkøb på sigt.

Bedre datagrundlag kan give større indsigt i andelen af miljømærker af kommunens samlede indkøb og gøre det muligt på sigt at sætte kvantitative mål for miljømærkede indkøb. Derudover betyder bedre miljømærkedata, at det for endnu flere varer vil blive synligt i Kvantum, hvis varen er miljømærket.

Miljømærkekategorieringen 2025

Miljømærkekategorieringen er en oversigt over markedet for type 1-miljømærkede produkter og services inden for de indkøbsområder, der er relevante for Københavns Kommune. Kategorieringen dækker kun type 1-miljømærkerne Svanemærket, EU Ecolabel (EU Blomsten) eller TCO-certified, men Københavns Kommune anerkender også andre type 1-miljømærker, som følger den internationale standard ISO 14024.

Københavns Kommune opdaterer årligt Miljømærkekategorieringen i samarbejde med Miljømærkning Danmark og TCO Certified.

LÆSEVEJLEDNING

Miljømærkekategorieringen opdateres årligt og skal læses som et øjebliksbillede, da markedet for miljømærkede produkter løbende udvikler sig.

Kategoriseringen er inddelt fra 1 til 4, afhængigt af hvor udbredte produkter med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified er på det enkelte indkøbsområde. Produkter, hvor TCO-certified er det mest hyppige miljømærke, er markeret med dette ikon. Andre miljømærker kan dog stadig være relevante, og ligeledes kan TCO være relevant ved andre produkter.

Kategori 1: Her er der mange licenshavere/produkter på markedet med miljømærkning. Der skal derfor stilles krav til miljømærker for alle indkøbte produkter i kategorien.

Kategori 2: Her er der flere licenshavere/produkter på markedet med miljømærkning. Der skal stilles krav til miljømærkning, hvor markedet for miljømærkede produkter opfylder kommunens indkøbsbehov.

Kategori 3: Her er der få licenshavere/produkter på markedet med miljømærkning. Der skal foretages markedsdialog for at afdække, om markedet er tilstrækkeligt udviklet til at anvende krav om miljømærke som tildelingskriterie. Krav til miljømærke skal anvendes som tildelingskriterie, hvor dette er tilfældet.

Kategori 4: Her er der ingen licenshavere/produkter på markedet med miljømærkning. Der skal foretages markedsdialog for at afdække, om markedet er tilstrækkeligt udviklet til at anvende krav om miljømærke som tildelingskriterie. Krav til miljømærke skal anvendes som tildelingskriterie, hvor dette er tilfældet.

Ændringer i løbet af 2024

I løbet af 2024 har udvalget af flere miljømærkede produkter udviklet eller ændret sig:

OPRYKNING FRA KATEGORI 2 TIL KATEGORI 1

- Møbler og inventar (inkl. institutionsmøbler og konference stole, ekskl. reoler, borde, kontorstole, skærmvægge og kantine stole). Møbler og inventar er lagt sammen med Kontormøbler. Kategorien hedder nu Møbler (SKI).
- Kemiske byggematerialer (lim og visse typer spartel og fugemasser).
- Alt-i-en PC'er (SKI).
- Bærbare PC'er (SKI).
- Hovedtelefoner (SKI).
- Stationære PC'er (SKI).

OPRYKNING FRA KATEGORI 3 TIL KATEGORI 2

- Bygge- og facadeplader.
- Kemiske byggeprodukter (lak).

OPRYKNING FRA KATEGORI 4 TIL KATEGORI 3

- Projektører (SKI).
- Smartphones (SKI).
- Servere (SKI).

ØVRIGE ÆNDRINGER

- Tablets er tilføjet til kategori 2 (SKI).
- Gulve (ekskl. vinyl) lægges sammen med Linoleumsgulve.
- Babyprodukter med tekstil (køreposer) flyttes fra kategori 3 til 4 og lægges sammen med Babyprodukter til tekstil (fx barnevogne).
- TV udgår fra kategoriseringen.

Derudover har der været vækst i miljømærkelicenser for produktgrupper såsom rengøringsmidler, diverse opvaskemidler, hygiejneprodukter, plejeprodukter, maling, gulve, bilplejeprodukter og levende lys. Det er alle produktgrupper, som allerede er placeret i kategori 1, og det giver derfor ikke anledning til at rykke i kategoriseringen.

På næste side fremgår den samlede miljømærkekategorisering for 2025.

Egne indkøbsområder 2025

Tabel 4 Egne indkøbsområder 2025

Kategori 1 Mange produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Børne- og babyplejeprodukter (inkl. kosmetiske- og hygiejneprodukter) Børnebleer (natbleer fra 17-57 kg undtaget) Fuldspartel Gulve (ekskl. vinyl) Indendørsmaling og udendørsmaling Investeringsfonde Kantinedrift Kemiske byggematerialer (lim og visse typer spartel og fugemasser) Produkter til personlig pleje Rengøringsservice Tekstilservice (vaskerier) Tonerkassetter (recirkuleret og ikke på serviceaftaler) Vaske- og plejeprodukter til biler Vinduespolering
Kategori 2 Flere produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Bilvaskehaller Bomuldsbeklædning (fx 100% bomulds t-shirts og undertøj) Bygge- og facadeplader Genopladelige batterier (AA og AAA) Hobbyartikler (Hobbymaling) Kemiske byggematerialer (lak) Legetøj af plast (fx sand, vand og rollespil) Madrasser til børn Smøremidler Træ – særlig holdbart (byggemateriale) Træbeskyttelse Udemøbler

Kategori 3 Få produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Bio-brændstof Byggematerialer (køkkener, døre) Campingpladser Engangsservietter til tandlægebehandling Fladvarer Powerbanks Hobbyartikler (ekskl. hobbymaling) Legepladsredskaber Legetøj (bl.a. cykler og trælegetøj) Let arbejdsbeklædning (fx kitler og bukser) Natbleer (17-57 kg) Rens af væskeskadet elektronik Renserier Skind og læder Sko og andet fodtøj Vækstmedier, jordforbedringsmidler og dæklag Yderdøre
Kategori 4 Ingen produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Andre overnatningsmuligheder (vandrehjem) Babyprodukter med tekstil (fx barnevogne) E-handelstransporter Grov arbejdsbeklædning Hygiejneprodukter (mundbind) Kaffetjenester Kompostbeholdere

Indkøbsområder på SKI-aftaler 2025

Tabel 5 Indkøbsområder på SKI-aftaler 2025

Kategori 1 Mange produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Alt-i-en-PC'er Bærbare PC'er (Notebooks) Engangsartikler og fødevareemballager (engangskrus af pap og kaffefiltre) Engangsbatterier Hovedtelefoner (Headsets) Hygiejneprodukter (bleer, engangsvaskeklude og bind m.m.) Inkontinensprodukter (absorberende inkontinensprodukter) Kopi- og trykpapir Kosmetiske produkter (håndsæbe, cremer, shampoo og vådservietter m.m.) Levende lys Mad- og bagepapir Møbler Opvaske- og afspændingsmidler til maskinopvask Opvaskemidler til håndopvask Opvaskemidler til professionel maskinopvask PC-skærme Stationære PC'er (Desktops) Rengøringsmidler Rengøringsprodukter med mikrofiber Tekstilvaskemidler og pletfjernere Toiletpapir, køkkenruller, servietter, papirhåndklæder og lign. Tryksager, notesblokke og andre forædlede papirprodukter Vaskemidler til professionelt brug
---	--

Kategori 2 Flere produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Kontormaskiner (kopi- og multifunktionsmaskiner) Tømidler Tablets
Kategori 3 Få produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Engangsartikler og fødevareemballage (bl.a. tallerkner, skåle, fryseposer og fade samt engangskrus af andre materialer end pap) Medicinsk engangsudstyr (Engangskatetre) Hoteller Konferencesteder (uden overnatning) Kontorartikler (skriveredskaber) Projektorer Smartphones Servere
Kategori 4 Ingen produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	